

Vojtěch Kavka

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno:

FF JU v Č. Budějovicích

Estetika

Vysoká škola:

Obor:

Ústav věd o umění a kultuře

Vedoucí bakalářské práce

Datum odevzdání posudku: 5. 6. 2017.....

Mgr. Martin Kaplický, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Filmový střih a teorie vyprávění

.....
(téma)

Bakalářská práce Vojtěcha Kavky je pokusem o představení základních rysů teorie filmového vyprávění, tak jak ji formulovali David Bordwell a Seymour Chatman. V rámci těchto teorií se práce soustřeďuje především na roli střihu v utváření filmového příběhu a charakterizaci jeho postav. Tento úkol není pro formát bakalářské práce jednoduchý, protože předpokládá schopnost zorientovat se v obou koncepcích filmového vyprávění, schopnost nahlédnout je optikou vlastního problému (tedy rolí střihu ve vyprávění filmového příběhu) a převést výtěžky obou předchozích kompetencí do vlastního, jednotného příběhu se dvěma hlavními postavami – Chatmanovou a Bordwellovou teorií. Vojtěch Kavka se podle mého názoru s touto výzvou dokázal velmi dobře vyrovnat v prvním bodě, o něco hůře v druhém bodě, a ne příliš zdařile v bodě třetím. Již nyní bych však chtěl předeslat, že to rozhodně není málo a celkovou úroveň práce proto považuji za solidní.

Bakalářská práce Vojtěcha Kavky je logicky vystavěna. Její první část se věnuje osvětlení základních pojmů teorie filmového vyprávění obou teoretiků, druhá část slouží především k předvedení toho, jak nám dříve osvětlené pojmy mohou přispět k nahlédnutí, jak Quentin Tarantino ve svém dvoudílném filmu Kill Bill buduje napětí skrze různé typy konfrontace svých postav. Ocenil bych především analýzu střihové sekvence scény s Gogo Yubari a skrývající se Nevěstou, ve které Kavka úspěšně propojuje střihovou metodu prostříhu s narativním principem retardace. Škoda jen, že tento motiv nebyl plně rozveden a že takových momentů neobsahuje práce více.

Ačkoliv hlavní strukturu práce považuji za odůvodněnou, přece jen zde chybí jasnější zdůvodnění souvislosti obou částí. Proč autor využívá filmovou naratologii právě na filmy Q. Tarantina? A proč je z jeho filmů vybrán právě Kill Bill? Toto zdůvodnění by mohlo zaznít u obhajoby.

Celá práce podle mého názoru vykazuje schopnost porozumět teoretickým textům a cit pro výběr relevantních míst, se kterými je možné dále pracovat. Vlastní zpracování však bohužel plodí rozpaky. Jako by se autor nechal příliš vést strukturou resumovaných knih a nepodařilo se mu skrze určitou zkratku, vytvořit příběh vlastní. Na stranách 12 a 13 například popisuje Bordwellovo detailní rozlišení prototypových, šablonových a procedurálních schémat propojování událostí do fabule. V dalším textu je však již vůbec nevyužije. Přitom by pro popis Tarantinových filmů jistě využitelná byla. Místo toho se ale Kavka příliš drží původních pojmů s jejich vazbami na další pojmy, které ale nevysvětluje vůbec. V případě vysvětlování tzv. šablonového schématu například

s využitím citátů z Bordwelových textů tvrdí:

„Schémata šablony mohou přidávat informaci, která chybí a obstarávat správnou klasifikaci dat.“ Šablona se pojí s kanonickým příběhem: „Jak šablona svým organizováním kauzality a času, tak kanonický příběh odpovídají konstruktivistické teorii narativního poznání.“ Divák vnímá vstupní situaci, která by měla být následujícími událostmi vysvětlena. Pracuje s prostředím a postavami, které mají své cíle a spějí tak k určitému výsledku, takže divák očekává, jak se film bude dál vyvíjet.“

Zde mělo být vysvětleno šablonové schéma propojování filmových událostí. Po ocitování zcela obecné definice, která se týká všech Bordwelových typů schémat se bohužel nedočkáme hlubšího osvětlení zmíněného pojmu, ale dalšího citátu, který nás informuje o vazbě tohoto pojmu na pojem kanonický příběh a pojem konstruktivistická teorie poznání. Ty dávají smyslu u Bordwella, který je dále rozvíjí, ale nikoliv u Kavky, který s nimi už dále nepracuje. Následuje popis divákovy očekávání po vstupní situaci filmu, ale ani ten šablonové schéma příliš neosvětlí. Při obhajobě by se autor mohl pokusit jednotlivé typy Bordwelových schémat pro utváření situace zřetelně vysvětlit.

Podobných problémů bohužel práce vykazuje řadu, jmenujme alespoň souhlasné představení Bordwellovy kritiky diegetického modelu filmového vyprávění, které údajně redukuje film na literaturu, a proto předpokládá pasivního diváka (s. 8 – na s. 36 však Kavka stejně souhlasně uvádí Mukařovského citát, ve kterém je analogie filmu s literaturou zdůrazněna, aniž by jednomu z těchto umění byla pasivita podsouvána) nebo zanikající rozdíl mezi Bordwellovou a Chatmanovou koncepcí.

Tato absence odstupů a zkratků při představování komplexních teorií by však neměla zatemnit množství odvedené práce i poctivý přístup k tématu. Na základě výše řečeného proto práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou**.

Velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Českých Budějovicích

5. 6. 2017

V dne

Stupeň kvalifikace:	☐ výborně	☒ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	----------------------------------	---	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte